

בית הספר לפרסום ושיווק ליד קבוצת אריאלי לתקשורת

נותר מספר מצומצם של מקומות
לקורס שייפתח ב-15.3.84.
הלימודים מיועדים לאקדמאים.

פרטים:

טלפונים 03-228091, 03-246233

בימת אלטרנטיבה

מארח

★ אנדרה דרזנין

★ רן חכים (מגיד מילי)

רכז הדור הצעיר של מפ"ם

★ אלוף (מילי) מתתיהו פלד

מנחה: יעל פישביין

הנושא:

צה"ל - צבא של מדינה

או צבא שיש לו מדינה?

הבמה תתקיים ביום ד' 7.3.84 שעה 19.30
בבני-ברית, רח' קפלן 10 תל-אביב

אלטרנטיבה ת.ד. 31109

ת"א 61311

טל' 03-221152

למכירה

פיאט 131

מודל 1978 — 39.000 ק"מ

במצב מצויין

טל. בערב: 03-809197

כפי שקיוונו, כווראי לא היו האמצעים הכספיים חסרים, והחרם היה נשבר.

למדנו שיש בארץ התנגדות צרכנית רבה לסוג של צהרון המצליח בארצות אחרות, כמו בילד בגרמניה והטאבלוידס בארצות-הברית. מה שנראה בחו"ל כצורת-הגשה קלה, נראה כאן כהגשה שיטתית. יתכן שקוראים רבים של צהרוני ישראל מסתפקים למעשה בקריאת הכותרות ועמודי הספורט, אך איש מהם אינו מודה בכך — וגם לא לעצמו. נדמה לו שהוא קורא את כל הידיעות הארוכות עד תומן, והוא נעלב כאשר בא עיתון האומר לו: "שמע, חביבי, אתה יודע ואני יודע שאתה קורא כעצם רק שלוש-ארבע שורות בכל ידיעה. או נכתוב אותה מראש בשלוש-ארבע שורות."

הקורא של 1967 רחה עיתון כזה, שהיה מורכב מכתורות גדולות, ידיעות קצרצרות, תמונות ופעלולים גראפיים, למרות שהיה רציני בגישתו וערוך, כמדומני, כידי צוות רענן ומוכשר. אני סקן לדעת אם הקורא של 1984 הוא שונה. אני מוכן להיות מופתע. אבל אני קצת ספקני.

לא כל-כך מדויק

אין זה הוגן לרונן על רמתו העיתונאית של עיתון חדש ביום הופעתו. אך מכיוון שעיתון זה היה בהרצה במשך זמן רב, והוציא מתחת לידיו גיליונות-דמה רבים, אני חייב לציין שיש פער מסוים בין מה שהוכח ובין מה שיש.

קודם כל, הוא פחות ציבועני מכפי שאפשר היה לחשוב למראה התשריר של יעקב אחימאיר בטלוויזיה. אין בו שפע של סקופים.

אשר לרמת הדיוק, אני יכול רק לרונן על פי כתבה

עמודים ב-חדשות, 4.3.84
גראפיקה

אחת, הנוגעת להעולם הזה ולי אישית, שנושאה הוא יחס העיתונות לפרשת לוינסון.

לצערי, יש בכתיבה זו אידיוקים רבים המעידים על מגמה מצערת להעמיד פנים כאילו יש מידע — בעוד שאין.

למשל: נרמז בה כי גיורא גזית, מנכ"ל בנק הפועלים, נפגש עימי בשיא הפרשה. לא נגשתי את גזית אף פעם אחת בחיי.

לאחר מכן נאמר שכאשר פירסמנו לראשונה את הפרשה, לא היה בידנו אלא רוח-ארליך, צריך אדם להיות תמים מאוד כדי לחשוב שהיינו יוצאים למסע זה, ומכרזים בפירסום הראשון את אשר הכרונו, אלמלא היה בידנו אלא מיסמך ישן וחלקי זה:

מי שיקרא שוב את הפירסום הראשון שלנו, ימצא בו הערות ורמזים שהעירו על כל הגילויים שבאו לאחר מכן — החל בפרשת סונול וכלה בפרשת המרצדסים.

בכתבה נאמר שכירי כתב הארץ דאן, אלעזר לויך (שהושעה בינתיים מתפקידו) היה אותו המידע שהיה בידנו. הרמז: הארץ הככור של חדשות, ידע מה שאנחנו ידענו. אם כן, מתעוררות כמה שאלות חמורות. ראשית: מדוע לא פירסם הארץ מה שידע? האם הצטרף לקשר-השתיקה, מתוך פחד מפני לחצים כלכליים? ושנית: מדוע לא פירסם לויך במשך כל שבועות הפרשה כמעט אף מילה אחת שלא הופיעה קודם לכן בהעולם הזה?

בכתבה נאמר שאחרי הפירסום הראשון שלנו נשארנו בלי חומר, עד שהתחררו הרברים בין היריבים בבנק. אבל עובדה היא ששבועיים אחרי הפירסום הראשון פירסמנו את פרטייה-פרטים של הפרשה החשובה ביותר — פרשת מניות סונול. וכן הלאה.

לכתיב חדשות, גם אותם שעברו בעבר בהעולם הזה, פשוט אין כל מידע על ררך טיפולנו בפרשה, בגלל סיבה פשוטה: בהעולם הזה טיפלו בכל שלבי הפרשה רק שני אנשים: ראשי-המערכת, דב איתן, ואני. שום חבר-מערכת אחר לא ידע על שום פירסום אלא 12 שעות לפני הופעתו.

אם כן, למה לחדשות להעמיד פנים שיש לו מידע, כשאינו? והי שטיה גרועה.

עם כל זאת, אני מאחל לעיתון החדש הצלחה. יש בהחלט מקום לצהרון שלישי, ויהיה מעניין להיווכח אם עיתון מסוים זה יצליח למלא את הצורך הזה.

מ.א.ב.א.י.

קריא י"י.

כשסתחתי את הגיליון הראשון של הצהרון החדש, חדשות, הוא עורר בי ויכוחות. כי הוא דומה מאוד לצהרון שפורסם לפני 17 שנים עליידי העולם הזה. וששמו היה דף.

חדשות דומה לדף כמעט בכל: בצורת העימוד (תבנית העמודים), בשימוש בכותרות ובתמונות, בסיגנון הדיווח והשפה. כמבט ראשון נדמה לי שיש בעיקר שני הבדלים: לא השתמשנו בצבעים, ולא הקרשנו את מחצית המקום לספורט. חוץ מזה, דף היה בנוי על סקופים, ונראה שחדשות מתמקד יותר בצד הגראפי.

החלטנו לפרסם את דף בהתקרב מילחמת ששת-הימים. ידענו כי בימים הקרובים יתרחשו מאורעות בעלי משמעות היסטורית, ולא רצינו להסתפק ביכולתנו להגיב עליהם אחת לשבוע. רצינו להשפיע על הדברים בעזרת משתנים כקצב מסחרר.

אך לא היתה זאת החלטה ספונטאנית לגמרי. במשך זמן רב חשבנו על הצורך בצהרון שלישי, אשר ישבור את המונופול של שני הצהרונים הקיימים. מבחינה פוליטית, אין שום הבדל בין מעריב וידיעות אחרונות. שניהם עיתונים לאומניים-קיצוניים, החל בניסוח החדשות וכלה במאמרים הראשיים. העובדה שידיעות נותן דריסת-רגל לקבוצה של בעלי-טורים, המבטאים את ריעות תנועת-השלום, אינה משנה, לצערי, את התמונה הזאת. טורים אלה נאלצים להיאבק עם שטיפת-מוח יומיומית בעמודי-החדשות, והרי זה כתירות בין חיקוקת ותותח.

דף, 5.7.67.
סקופים

לרדתי, לשני הצהרונים חלק רב והרה-שואה בהידרדרות המדינה.

לכן חשבנו או, ואני חושב גם כיום, שיש הרבה חיוב כעצם קיומו של צהרון שלישי, אשר יכניס קצת גיוון לתמונה פוליטית זו. כשימישמה ובאה מילחמת ששת-הימים, סברנו כי זוהי הודמנות טובה להגשים את התוכנית, מכיוון שהעם כולו היה צמא למידע.

דף הופיע במשך חודשיים, ואז מת. על סיבת מותו יכולות להיות ריעות שונות.

ההסבר הפשוט הוא שנגמר לנו הכסף. השקענו בהרפתקה עיתונאית זו סכום קטן, כי לא עמדו לרשותנו קרנות. גם כמאבק זה לא רצינו להורקק לשרותים של בעלי-שררה ובעלי-מאה. סגרנו את דף לפני שהפסדיו הגיעו לממדים אשר יכלו לסכן את העולם הזה עצמו. היו לנו גם בעיות פיסיט קשות. שני הצהרונים הטילו חרם על דף, ובעלי-הקיוסקים ברחבי הארץ פחדו למכור אותו. התקשינו אף למצוא מוכרים ברחוב. למקומות רבים בארץ העיתון פשוט לא הגיע.

מבחינות אלה, יהיה גורלו של חדשות מאושר יותר. אני מניח שלרשות מישפחת שוקן עומד הכסף הדרוש כדי לעמוד במיבחן במשך תקופה ממושכת יותר, וכישראל של 1984 שוב אי-אפשר להטיל בכוח חרם פיסי גם ולהפחיד את בעלי-הקיוסקים כמו ב-1967.

אך אני מאמין כי אלה הן הסיבות העיקריות לכישלון דף. אילו היה דף מצליח לכבוש את לב הציבור בסערה,